

عنوان مقاله:

بررسی تغییر دلالت های زمان در ترجمه صافی نجفی از رباعیات خیام با تکیه بر عناصر انسجام بخشی متن

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ترجمه در زبان و ادبیات عربی، دوره 9، شماره 20 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

فرشته ناصری - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی واحد یادگار امام خمینی (ره)، شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از بهترین ترجمه های رباعی های خیام به عربی، ترجمه احمد صافی نجفی است که در سطح بالایی از شاعرانگی قرار دارد. در این ترجمه، جدا از ویژگی های مثبت، مشاهده می شود که برگردان رباعی ها همراه با تغییراتی در گفتمان و دلالت های شعر خیام انجام شده است. مقاله حاضر در پی آن است که با اساس قرار دادن اصل انسجام (Cohesion) و ابزارهای انسجام بخشی (Cohesive devices) مایکل هالیدی (Michael Halliday) و رقیه حسن (Ruqaiya Hasan)، به تحلیل ترجمه صافی نجفی از خیام بپردازد. بر اساس اصل انسجام، رابطه های حاضر در متن، در سطح های مختلف دستوری، اعم از واژگان و ابزارهای ربطی بین جمله ها، نقش زیادی در انسجام بخشی به متن و خلق معنا و شکل دهی گفتمان دارند. در رباعی های خیام نیز برخی عوامل انسجام بخشی، همچون ابزارهای ربطی، واژگانی و ارجاعی نقش اثرگذاری بر شکل گیری مفهوم زمان و دم غنیمی در شعر خیام دارند. در این مقاله، تلاش شده ابتدا عوامل انسجام بخش مرتبط با معنای زمان در شعر خیام تحلیل شود، سپس تغییرهایی که در حین ترجمه در این عوامل اعمال شده، رصد گردد و عنوان شود که این تغییرها چه نقشی در تغییر معنا و گفتمان داشته اند تا بدین ترتیب، اهمیت نقش فرم در ترجمه به شکلی ملموس بیان شود. طبق تحلیل های انجام شده، بی توجهی به ابزارهای انسجام بخشی، مانند عوامل ربطی، واژگانی و حذف ها در فرایند ترجمه رباعی ها، باعث برهم خوردن دلالت های چندگانه زمان در این اشعار شده است.

کلمات کلیدی:

خیام، احمد صافی نجفی، ترجمه شعر، گفتمان، زمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1007714>

